

Проект виконується
Міжнародною організацією праці

Проект ЄС-МОП

«На шляху до безпечної, здорової та задекларованої праці в Україні»

Проект фінансується
Європейським Союзом

Система ООН в Україні Робоча група з реагування на COVID-19 у галузі медицини та охорони здоров'я

Основні міжнародні та європейські трудові норми з БЗР та задачі України

Антоніу Сантуш

Вівторок, 19 січня 2021 року

Зміст

- ▶ Чому становище медичних працівників викликає особливе занепокоєння?
- ▶ Як зменшити ризик?
- ▶ Найбільш актуальні міжнародні трудові норми з БЗР для медичних працівників
- ▶ Найбільш актуальні трудові норми ЄС із БЗР для медичних працівників
- ▶ Обов'язки держав і роботодавців
- ▶ Основні обов'язки роботодавців
- ▶ Головні задачі у сфері БЗР в Україні
- ▶ Рекомендації щодо узгодження з МТН і законодавством ЄС
- ▶ Дорожня карта
- ▶ Відповіді на запитання

► Чому становище медичних працівників викликає особливе занепокоєння?

- Через характер роду своїх занять вони більше наражаються на ризик інфікування SARS-CoV-2 під час роботи
- Рівень ризику визначається формулою:

Рівень ризику = Імовірність інфікування x Тяжкість наслідків

- Тоді як:

Імовірність інфікування = Частота контакту X Тривалість контакту X Концентрація збудника

- Та:

Тяжкість наслідків = Стан здоров'я і характеристики працівника X Доза X Лікування

► Як зменшити ризик?

- Знизити **імовірність** інфікування за допомогою **запобіжних** заходів:
 - Оцінити професійні ризики та розробити й виконати план із запобігання професійним ризикам
 - Організувати власні служби БЗР і забезпечити їх необхідними засобами
 - Забезпечити інформацію, навчання, нагляд за станом здоров'я та чіткі інструкції на випадок підозри на інфікування
 - Заохочувати належну респіраторну гігієну, культуру миття рук, нові принципи соціальної поведінки та регулярне прибирання/ дезінфікування робочих місць
 - Реорганізувати роботу з метою зменшення концентрації медичних працівників і пацієнтів: змістити робочий час і (або) запровадити додаткові зміни (зменшивши кількість працівників у кожній)

- Зменшити **тяжкість** наслідків за допомогою **захисних** заходів:
 - Забезпечити ізоляцію/відокремлення пацієнтів залежно від статусу
 - Забезпечити фізичну дистанцію між медичними працівниками та пацієнтами (фізичні бар'єри, ізольовані приміщення, різні входи та маршрути руху тощо)
 - Обмежити кількість осіб на кожному робочому місці та визначити мінімальну відстань між ними
 - За можливості замінити фізичні контакти іншими видами спілкування (телефоном, онлайн тощо)
 - Заборонити вживання їжі або напоїв на робочих місцях
 - Сприяти тому, щоб працівники не користувалися спільно особистими, робочими та домашніми речами
 - Заохочувати використання належних ЗІЗ

► Найбільш актуальні міжнародні трудові норми з БЗР для медичних працівників

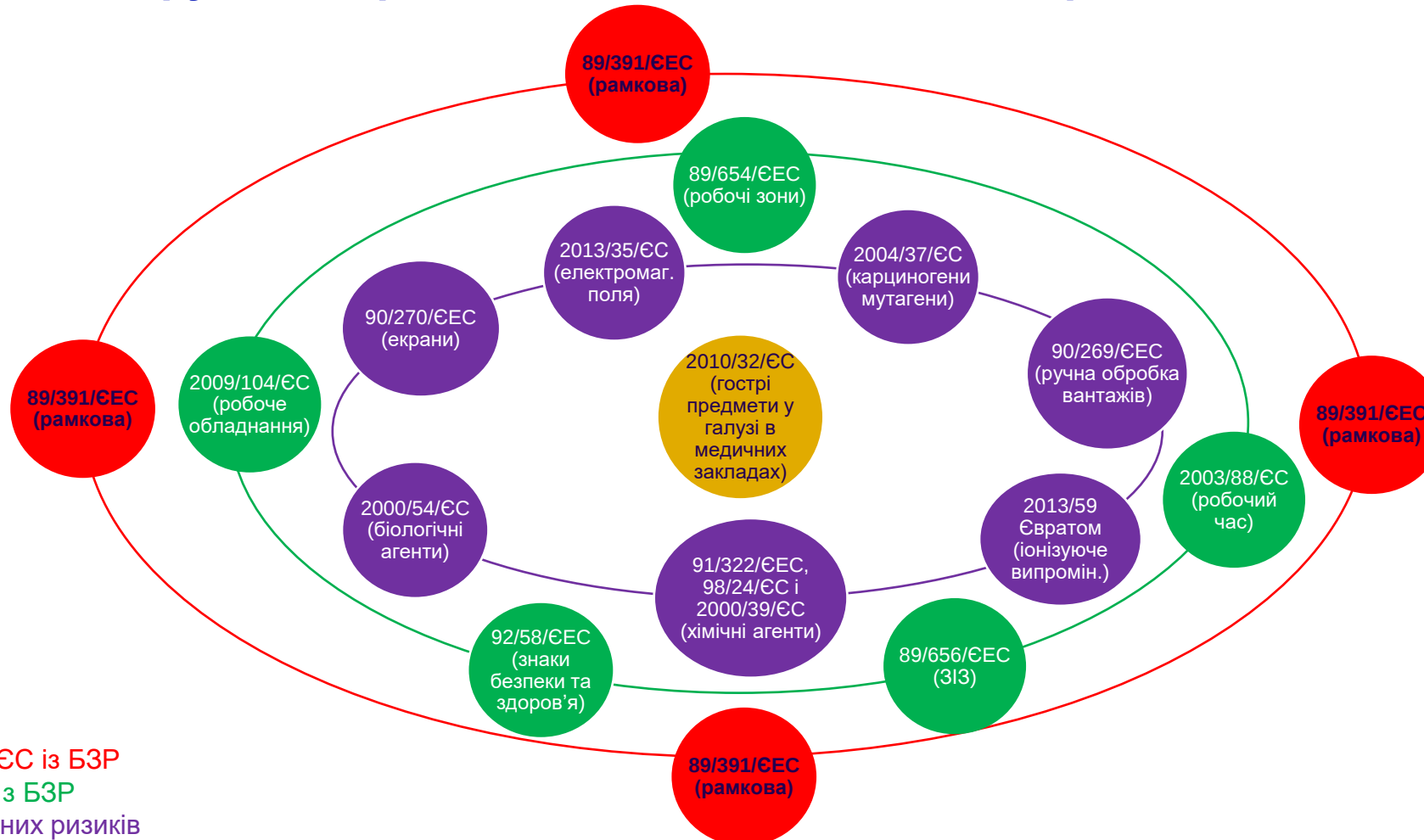
❑ Основні норми МОП із БЗР

❑ Інші документи з БЗР

❑ Норми МОП із БЗР щодо окремих видів економічної діяльності

❑ Норми МОП із БЗР щодо захисту від конкретних ризиків

► Найбільш актуальні трудові норми ЄС із БЗР для медичних працівників

- Рамкова директива ЄС із БЗР
- Наскрізнi директиви з БЗР
- Директиви з конкретних ризиків
- Директиви з БЗР в окремих видах діяльності

Обов'язки держави та роботодавців

Державний рівень

Національна політика з БЗР

- Право працівника на безпеку та здоров'я на роботі, забезпечене роботодавцем
- Запобігання за результатами оцінки ризиків
- Технічні умови проєктування, виробництва, імпорту, продажу, призначення, монтажу, використання і обробки основних компонентів роботи
- Речовини, агенти та процеси, використання яких слід заборонити, обмежити або обумовити наявністю дозволу
- Максимально допустимі рівні впливу хімічних, фізичних і хімічних факторів на працівників
- Науково-технічні прикладні дослідження з БЗР
- Освіта, навчання та інформування
- Нагляд за станом здоров'я працівників
- Підвищення обізнаності – культура профілактики
- Система інспекції праці

Національна система БЗР

- Скоординована і узгоджена інфраструктура / мережа у складі державних, приватних або кооперативних суб'єктів, які діють у таких сферах:
- регулювання
 - ліцензування
 - сертифікація
 - стандартизація
 - дослідження
 - навчання
 - інформування
 - консультації та участь
 - технічні профілактичні служби
 - інспекція

Дії на національному рівні

- Сприяння ініціативам із навчання, інформування і підвищення обізнаності
- Включення питань БЗР до програм освіти та професійної підготовки
- Затвердження компетентними органами технічних специфікацій із БЗР
- Урахування національних і міжнародних норм стосовно БЗР
- Урахування положень про БЗР у законодавстві про ліцензування
- Забезпечення відповідності робочого обладнання мінімальним вимогам БЗР
- Ефективна система ІП заохочує і забезпечує додержання нормативних актів із БЗР
- Запроваджено процедури реєстрації НВП/ПЗ і повідомлення про них

Рівень підприємства

Право працівників на безпечні та здорові умови праці

Обов'язок роботодавця забезпечувати безпеку та здоров'я в усіх аспектах, що стосуються роботи, з дотриманням загальних принципів запобігання

Управління ризиками: уникнення, оцінка і контроль ризиків

Служби БЗР

Інформування і навчання

Консультації та участь

Нагляд за здоров'ям

Основні обов'язки роботодавців

▶ Головні задачі в сфері БЗР в Україні

- ▶ Стимулювання тристороннього **соціального діалогу** з питань БЗР
- ▶ **Краще узгодження** з МТН і законодавством ЄС із БЗР (як передбачено в Додатку XL до Глави 21 Угоди про асоціацію)
- ▶ Визначення **національної політики та системи** з БЗР
- ▶ Розвиток національної **культури профілактики з БЗР**
- ▶ Прийняття більш цілісного підходу, що включає обидва аспекти роботи – **безпеку і здоров'я** (а не тільки безпеку)
- ▶ Відхід від **реактивного** підходу (основаного на захисті та компенсації) до підходу, зосередженого на **запобіганні**
- ▶ Установлення **обов'язків роботодавців щодо:**
 - ❑ забезпечення безпеки та здоров'я працівників у всіх аспектах роботи з дотриманням ЗПЗ
 - ❑ оцінювання і контролю професійних ризиків

► Головні задачі в сфері БЗР в Україні

- ❑ Організація служб БЗР, забезпечення їх необхідними засобами для функціонування і створення необхідних механізмів для організації першої допомоги, боротьби з пожежами та евакуації працівників
 - ❑ Забезпечення інформування, навчання, участі працівників і консультування з ними
 - ❑ Забезпечення нагляду за станом здоров'я працівників
- Наділення **інспекторів праці повноваженнями**, потрібними для виконання ними своїх обов'язків (як передбачено у Конвенціях МОП №№ 81 і 129), щоб «утілення в життя нормативно-правових актів, які стосуються БЗР, забезпечувалося адекватною та відповідною системою інспекції» (відповідно до ст. 9(1) Конвенції МОП № 155)
- Запровадження **стримувальних санкцій** (штрафів і акцесорних санкцій) з метою забезпечення застосування «адекватних санкцій за порушення нормативно-правових актів» (як передбачено у статті 9(2) Конвенції МОП № 155)

► Рекомендації щодо узгодження з МТН і законодавством ЄС

- Процес наближення повинен привести до **узгодження всієї національної правової архітектури з БЗР із правовою базою ЄС із БЗР** (а не просто до транспонування окремих директив без зв'язку між ними)
- Процес повинен **початися з транспонування рамкової Директиви ЄС із БЗР 89/391/ЄЕС**, яка виступає «парасольковою директивою», під якою розташовані інші окремі директиви
- Кожну директиву ЄС слід максимально можливою мірою **транспонувати тільки одним правовим актом** (крім підзаконних актів, які регулюють певні технічні аспекти її застосування)
- Директиви ЄС слід транспонувати **законами України або щонайменше постановами КМУ** (а не наказами міністерств), щоб забезпечити їм необхідну юридичну силу і стабільність
- Слід урахувати **строки наближення**, передбачені у Додатку XL до Глави 21 **Угоди про асоціацію**
- Процес має **супроводжуватися узгодженням із Конвенціями МОП №№ 81 і 129** (про інспекцію праці)
- Необхідно забезпечити **навчання** компетентних органів, соціальних партнерів та інших зацікавлених сторін щодо змісту і застосування кожного з правових актів, якими транспоновано директиви
- Слід розпочати **загальнонаціональну інформаційно-роз'яснювальну кампанію** з законодавства ЄС, що транспонується в українське законодавство, щоб полегшити його розуміння та дотримання

► Дорожня карта

1. Узгодження з **рамковою Директивою ЄС із БЗР 89/391/ЄЕС** (застосовною до всіх роботодавців, працівників, підприємств, аспектів роботи та всіх видів ризиків – без шкоди для більш суворих і (або) конкретних положень, наведених в інших окремих директивах).
2. Транспонування **наскрізних директив**, які регулюють аспекти, що є спільними для всієї сукупності роботодавців, працівників і галузей діяльності: 89/654/ЄЕС про вимоги до робочих зон; 2009/104/ЄС про робоче обладнання; 89/656/ЄЕС про ЗІЗ; 2003/88/ЄС про робочий час; 92/58/ЄЕС про знаки безпеки та здоров'я;
3. Директиви щодо **конкретних ризиків**: 2000/54/ЄС про біологічні агенти; 2003/10/ЄС про шум; 2002/44/ЄС про механічну вібрацію; 90/270/ЄЕС про екранні пристрої; 90/269/ЄЕС про ручне переміщення вантажів; 2013/59/Євратом про іонізуючу радіацію; 2013/35/EU про електромагнітні поля; 2006/25/ЄС про штучну оптичну радіацію
4. Директиви щодо ризиків, що виникають під час роботи в **конкретних галузях діяльності**: 2010/32/ЄС про травми від гострих предметів у лікарнях та інших закладах охорони здоров'я; 92/57/ЄЕС про тимчасові або мобільні будівельні майданчики; 92/104/ЄЕС про видобувні галузі, що використовують буріння; 93/103/ЄС про роботи на борту риболовних суден
5. Директиви стосовно **конкретних категорій працівників**: 94/33/ЄС про молодих працівників; 92/85/ЄЕС про вагітних працівниць; 91/383/ЄЕС про працівників із фіксованим терміном працевлаштування або тимчасовим працевлаштуванням

► Дізнайтеся більше про Проєкт ЄС-МОП...

www.ilo.org/shd4Ukraine

<https://www.facebook.com/shd4Ukraine>

Інформаційний бюлетень #1
(червень 2020)

Інформаційний бюлетень #2
(грудень 2020)

<https://www.youtube.com/c/EUILOProjectUkraine>

Відповіді на запитання

► Контактні дані

Дякую за увагу!

Thank you for your attention!

International
Labour
Organization

Проект виконується
Міжнародною організацією праці

ПРЯМУЄМО
РАЗОМ

Проект фінансується
Європейським Союзом

Проект ЄС-МОП

«На шляху до безпечної, здорової та задекларованої праці в Україні»

Система ООН в Україні РГ з реагування на COVID-19 у галузі медицини та охорони здоров'я

Основні міжнародні та європейські трудові норми з БЗР та задачі України

Антоніу Сантуш

Вівторок, 19 січня 2021 року